

Kovács Tivadar

Rólam készült a kép 1945-ben, amikor katona voltam. Én csak a háború után lettem végzős diák. Otthagytam a hadsereget, és az újvidéki főhadiszálláson jelentkeztem. Ez 1945 júliusában vagy augusztusában történt, amikor Tito, illetve az állam kibocsátotta a háború befejezéséről szóló rendeletet, és minden végzős diákot a tanulmányai érdekében a rendelet alapján le kellett szerelni. Én a leszerelésem miatt mentem a főhadiszállásra. Átnyújtottam a papírjaimat Jure Mihajic főhadnagynak, akiről később azt olvastam az újságban, hogy jugoszláv katonai attasé volt Bukarestben. Ő azt kérdezte tőlem: ?Mivel foglalkozik?? ?Semmivel, várom, hogy megkezdhessem a tanulmányaimat.? ?Hol lakik?? ?Nem tudom, majd csak lakom valahol, megtalálom a módját.? ?Maradjon itt, és segítsen nekem a leszereléseknél!? Így még hat hétig ott maradtam, hogy segítsen a leszereléseknél, mert abban az időben még sokkal ritkább volt a végzős diák, mint ma,

kevesebben voltak azok, akiknek egyetemi végzettségük volt. Több százat is leszereltem, hogy segítsék a főhadnagyomnak. Becsületes ember volt. Belgrádban, később a zsidó diákok szállásán laktam. Az első naptól kezdve ott laktam egészen addig, amíg megkaptam a papírjaimat a diplomához. A végzés után habozás nélkül Belgrádban maradtam volna, de nem volt lakásom, és abban az időben lakást szerezni kilátástalan feladat volt. Nem olyasmi, amire érdemes lett volna várni. Ekkor Újvidékre jöttem. Itt laktam, és itt dolgoztam. Itt még egy lehetőségem adódott, felmerült, hogy kapok egy lakást. Nem léptem be a pártba, és a rendszerről az volt a véleményem, mint mindenki másnak, akit a politika nem emelt ki. Sztálint sosem állhattam, már gyerekkoromban is sok rosszat hallottam róla, emlékszem a borzasztó hírekre Oroszországból. Sztálin minden társa idővel kém lett vagy külföldi hatalmak ügynöke, ez pedig már gyerekként sem tetszett. És amikor a háború előestéjén megállapodást kötött Hitlerrel, nekem is bajt okozott, végképp megutáltam őt. Nem mondhatom, hogy csak azért, mert zsidó vagyok, voltak a problémáim. Nekem mindig voltak problémáim. Problémáim voltak azért, mert nem voltam párttag. Valószínűleg többre vihettem volna, ha párttag vagyok, de ez engem nem zavart. Lementem a falunkba, hogy utánanézzek, tudunk-e valami pénzt kapni a házért, mivel azt nem államosították, hanem a társadalom részére, fontosabb célokra kisajátították. A házat lebontották, és elrendelték valami csekély összeg kifizetését. Abban az időben még ez a kevéske pénz is sokat jelentett nekem. Elmentem a párttitkárhoz. Először azt mondták, hogy értekezleten van, de amikor hallotta, hogy Újvidékről jöttem, kijött hozzám. Alacsony ember volt. Mondtam neki, hogy eljöttem, és fizetnie kell a házért. Először rám nézett, majd azt mondta: ?Mit akar, örüljön, hogy élve megúsza!? Felháborodtam, és meg akartam ütni. Ebben az időben hozta meg az Informburo a Határozatokat, ő pedig ízekre szedett volna engem, úgyhogy káromkodtam egyet és otthagytam. Ez antiszemita eset volt, máskülönben nem tapasztaltam antiszemitizmust. Amikor elvégeztem az egyetemet, megnősültem, és elmentünk Belgrádból, mert nem volt ott lakásom. Egy évvel ezután vidékre költöztünk le, és pontosan két évig maradtam ott. 1957-ben ide jöttem Újvidékre, és azóta is itt vagyok. Ennek már 46 éve. Orvos voltam, és orvosként dolgoztam.